

PRZEWINIĆ SIĘ (21) *vb pf*

się (13), się (8).

e jasne.

inf przewinić się (2). ◇ [*fut* 3 sg przewini się.] ◇ *praet* 1 sg m -em, -m się przewinił (5). ◇ 2 sg m -eś się przewinił (1). ◇ 3 sg m przewinił się (7). ◇ 3 pl m pers przewinili się (1). ◇ *plusq* 2 sg m -eś się był przewinił (1). ◇ 3 sg m był się przewinił (1). ◇ *con* 2 sg m byś się przewinił (2). ◇ [3 sg m by się przewinił.] ◇ 3 pl m pers by się przewinili (1). [*subst* by się przewiniły.]

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów) s.v. *przewinić*.

Popęlnić winę, uczynić źle; peccare PolAnt, Mącz; committere Mącz (21) : *RejKup* Ev; Są też takowi [...] dobrotliwą krew mający w łobie/ y o drugich s łami [!] s łiebie mniemayą iżeby łię mało przewinili: a przeto o nich wierzą iakoby oni niesprawiedliwie cierpieli. *KwiatKsiąż* C4; Si tantillum peccasses, Byś łie najmniej przewinił. *Mącz* 440d, 225d, 236a.

przewinić się komu (2): threfiło łie iż podczázły y piekarz Kroła Egiptfkiego [!] przewinili łie Krolowi Egiptfkiemu pánu łwemu. *BibRadz Gen* 40/1; *Mącz* 217d. Cf [*przewinić się komu czym*].

[*przewinić się komu czym*: Tułmy [...] płacźliwe głoły [!] łyźzeli/ ktoremi [żona i córka] zmárłego pytáli/ czymżeby mu łię przewiniły *BusLic* 7.]

przewinić się w czym [zawsze: w czym, w tym, w niczym] (6): IEdnego z zacnych łtanow gdy czći odładzili/ Pilnie zá nim pánowie Celárzá próšili. Aby mu cześ przywrocił/ dobrym go vczynił/ Gdyż nieborak łnadź niechcąc/ ták łie w tym przewinił *RejZwierz* 30; Cum his nihil promereat, Gdy łie w niwczym nie przewinił. *Mącz* 218b, 141a, 217d, 218a, 402c; [*KsięgaSądIwk* 1584 nr 66].

W charakterystycznych połączeniach: przewinić się barzo, mało (namniej) (2).

a. *Zgrzeszyć* (9) : Iám łie barzo przewinil/ a tys męce poddán był. *OpecŻyw* 134v, 23; *RejKup* f6v; Ktory [*Chrystus*] zá grzech doś vczynił/ ták iáko się [człowiek] był przewinił *ArtKanc* D2v.

przewinić się komu (3): Bom godzien gniewu bołtego [!] Zem nieczynil woley iego. A włędim mu łię przewynyl Bom nić dobrego nieczynyl. *RejKup* h3; [*DramStp* II 430]. Cf *Zwrot*.

przewinić się w czym [zawsze: w czym (w czym)] (4): Czo załlužyl człowiek zły/ to cirpiál pán iezus dobry/ w czym łie łluga przewinil/ to pán iego zapłacil. *OpecŻyw* 134; Iakoż zato dołycz cinił Wczemeź [*lege*: w czemeś] łyę był przewinił *RejKup* aa2v, d3v, g6v.

W charakterystycznych połączeniach: przewinić się barzo (2), *wielmi, wszędy* [= *we wszystkim*].

Zwrot: »Panu (a. [(Panu) Bogu]) przewinić się« [*szyk zmienny*] (2): A łnac bys to popłaczyć chczał Bys też tyle trzy krocż wydal. Nić bys temu nie vczynyl Wczymes łię panu przewynyl. *RejKup* g6v, d3v; [*Kaz* 57; więc tak z nimi [*zdrajcami*] czynić: Do najmniejszego wybić, by sie też przewinić Bogu *Apolog* 81].

Synonimy cf PRZEWINIĆ.

Formacje współrdzenne cf WINIĆ.